

B-Kronieken

Een discursief project rond mobiliteit, transnationalisme en identiteit in de dansgemeenschap

Kunstenaars, kunstcentra en beleidsmakers bedienen zich graag van het predicaat 'internationaal' om hun werk of visie aan de man te brengen – al naargelang de context dekt de vlag dan ook vele ladingen. Enkele mythes zijn intussen grondig opengelegd, neem het verhaal van de 'Vlaamse golf' of dat van een cultuurpolitiek die kunstenaars graag ziet als ambassadeurs in een nationale representatieloga. Het zijn bekende en vaak geciteerde analyses, maar stroken ze nog met de realiteit? De wereld heeft de afgelopen jaren immers niet stilgestaan, ook de kunstwereld is niet onaangeroerd gebleven door wat we gemakshalve 'globalisering' noemen. Hoe gaan kunstenaars om met internationale residenties en productiefaciliteiten? Hoe bewaken ze daarin hun artistieke autonomie? Wat is de impact van migratie op lokale artistieke gemeenschappen? Welke nieuwe artistieke identiteiten en praktijken ontstaan er in transnationale netwerken? Hoe gaan kunstenaars om met nomadisme, inbedding en ontheemding? Het is een vragenlijst die nog een eind zou kunnen doorgaan, maar alvast wijst op een nieuwe realiteit. Er is daarom ook nood aan een nieuw begrippenapparaat om deze fenomenen te lijf te gaan, ze te beschrijven, te analyseren en kritisch tegen het licht te houden. Het platform voor dans- en performance-critiek Sarma heeft daarom in samenwerking met Damaged Goods, het dansgezelschap van Meg Stuart, het project B-Kronieken opgezet. B-Kronieken is een socio-kritisch en artistiek project dat de impact onderzoekt van toenemende mobiliteit en transnationalisme op het leven en werken in de dansgemeenschap. B-Kronieken omvat onder meer een sociologisch onderzoek van Delphine Hesters gebaseerd op diepte-interviews met verschillende leden van de Brusselse dansgemeenschap, de creatie van een gemeenschapsspel, performances, interventies en videowerk van Eleanor Bauer, Jorge Leon en Meg Stuart, lezingen en een reeks publicaties in Etcetera, Janus en op Sarma. Alle onderzoekslijnen komen samen op de website www.b-kronieken.be. Bezorgd om context, gaat Sarma ook samenwerkingen aan met verschillende organisaties en plekken waarin dit onderzoek kan gedijen, zoals Volksbuehne am Rosa-Luxemburgplatz (Berlijn), Kaaitheater (Brussel), of het tijdschrift Etcetera. We vroegen filosoof Dieter Lesage om als gastredacteur uit het hoger aangegeven kluwen van vragen een draad te ontwarren, met als resultaat 'Een portret van de kunstenaar als resident'. B-Kronieken handelt niet enkel over internationalisme, maar wil ook een internationaal project zijn. Daarom sloegen Sarma en Etcetera de handen in elkaar om een volledige Engelse vertaling van deze publicatie mogelijk te maken – de teksten zijn on-line beschikbaar op: www.e-etcetera.be en www.b-kronieken.be.

Meer over het project op www.b-kronieken.be

Curatoren: Jeroen Peeters en Myriam Van Imschoot

Productie: vzw Sarma (www.sarma.be)

Co-productie: Damaged Goods en Kunst/Werk

Met de steun van de Vlaamse Gemeenschap en de VGC

DIETER LESAGE – GASTREDACTEUR

Bij de aanvang van de zomer van 2006 nodigde Sarma, het online platform voor dans en dans-critiek (www.sarma.be), me uit om als gastredacteur te fungeren van een katern in Etcetera 104.

Dit katern zou gewijd zijn aan hetgeen ik, alluderend op de titel van een andere tekst van mij, al gauw 'een portret van de kunstenaar als resident' ben gaan noemen. In zekere zin werd mij door Sarma aldus een discursieve residentie aangeboden, een residentie die zij zelf op de ene of andere manier van *Etcetera* gekregen moest hebben. Mij werd daarmee tegelijk de kans gegeven om weer anderen een discursieve residentie aan te bieden. De filosoof als discursieve curator. Of was ik een ondercurator, en waren de *sarma's* de curatoren? Ik wist het niet zo goed, maar wat ik wel wist, of had moeten weten, is dat het niet zo eenvoudig zou zijn om een katern samen te stellen met ervaringsdeskundigen terzake. Immers, zij zijn voortdurend onderweg. En al diegenen die vaak onderweg zijn met hun laptop, al is hij dan voorzien van de nodige draadloze internetsoftware, weten maar al te goed: zoals het laptopje thuis typt, typt het nergens.

Desondanks wou ik uitdrukkelijk kunstenaars uitnodigen – en geen theoretici – om te reflecteren over hun conditie als resident, over hun ervaringen met residenties. Theoretici hebben nog nooit het monopolie op reflectie gehad, met dit kleine project wou ik een aantal kunstenaars tot zelfreflectie uitnodigen. Het 'portret van de kunstenaar als resident' is dan ook vooral een 'zelfportret' geworden. Tegelijk hoop ik dat de reflecties die hier voorliggen op hun beurt voer voor theoretici mogen worden, die de problematiek van de artistieke residentie allicht ooit op een meer systematische, meer afstandelijke wijze onder de loep zullen nemen.

In dans, theater, muziek en literatuur, maar misschien nog wel het meest in het veld van de beeldende kunsten, voorzien nogal wat kunstenaars voor bepaalde periodes in hun bestaan door zich kandidaat te stellen voor residenties, door residenties aan te vragen. Inderdaad, een belangrijk deel van de bestaande kunstenaarsbeurzen stelt zich voor als een uitnodiging om gedurende een bepaalde periode te leven en te werken op een bepaalde plaats,

KUNSTENAAR
ALS
RESIDENT